

EGY FÜRDŐIDÉNY

BORSZÉKEN.

IRTA:

MOLDOVÁN GERGELY.

RICHTER LAJOS T.:
AJÁNDÉKA.

KOLOZSVÁRT.

NYOMATOTT A MAGYAR POLGÁR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN K. PAPP MIKLÓS ÖRÖKÖSEINÉL

1883.

V.

EGY MÁSIK REGE.

kkor történhetett, a mikor a gletserek elvonultak a Kárpátoktól, ha voltak, tehát nagyon régen; talán anno 1-be, mert már a regére nem emlékszik senki a vidéken.

Azon a havason, mely ma Borszéken az Erdeikut felett kopaszon elterül, az ősidőben egy hatalmas vár állott; a hatalmas várban pedig egy hatalmas ur lakott.

Igen természetes, hatalmasnak kellett lennie, mert a szegény ember története csak a sirig terjed, a sirban pedig betakarják mindenestől; az idő nem tartja fenn emlékét; szél nem hordja messze nevét a sirtól, s madár az ágon nem csiripol az ő dicsőségéről többé.

Az ur, a ki a várban lakozott, dúsgazdag volt; az élet és a vagyon az ő kegyelmétől függött az egész vidéken. Gyűlölte az embereket, de nem bántotta. Várában elzárkozottan élt. A nép irtózott tőle, kerülte a várt s ha csak tehetette, arra felé se nézett.

Ilyen előítélet mellett aztán sokat is beszéltek róla. Mondják, hogy feketén, fekete ruhában éjnek idején, betolakodik a lakók békés házaiba, gyermekeket, lányokat, kincseket rabol. A boldog menyasszony az első éjszakán eltűnik; az anya emlője mellől nem tudni hova lett a csecsemő; s a káros hiába töltötte be jajgatásaival az egész világot, az anya gyermekét, a vőlegény menyasszonyát nem látta többé soha. A nép képzelete tovább működött: látta, mint ontja vérét a sok ártatlanoknak, hogy abban megmosakodják, hogy fiatal, erős legyen. Éjnek idején, a vár

körül járó, hallhatta a gyermekek sirását s a leányok jajgatását.

És mind ez nem volt már többé titok a nép előtt, azért mindenki igyekezett vagyont és személyét biztosítani. Akkor tájban kezdték azokat a derék vasajtó- és ablakokat használatba venni, erős zárossal.

Pedig hát a hatalmas ur ki se mozdult várából; — az erős lakatok még is lepattantak az ajtókról s megjelent a fekete ember, mint egy ördög, irtóztató rémületet keltve. Irgalmat nem ismert, könyörgést nem hallott, gyönyörködött az emberek kétségbeesésében.

A család estvénkint a feszület előtt imádkozott, hogy az isten éjszakára oltalmazza meg a fekete embertől és az isten nem oltalmazta meg.

Vitéz legények nem mertek vele szembeszállani.

Pedig hát a vár ura nem volt ilyen iszonytató mindig; volt idő, mikor a nép között naponként megfordult; volt idő, mikor a nép talán szerette is.

Rosz hire a következő történettel kezdődik:

Volt akkor tájban Moldovában egy leány, a kinél szebb nem volt a két országban. A vár fiatal ura hírét vette ennek, felnyergeltetett s a havas fenyvesein keresztül egy nap alatt Moldovába ért. Későre érkezett, mert a szép leányt éppen akkor vezette a templomba vőlegénye. — A fekete ember, nevezzük el így a vár urát, a mikor látta, hogy a leányt esketőre viszik, csak hogy el nem újult. Meglátta őt és valóban olyan szépnek találta, a milyent ő nem látott soha.

Egyet gondolt — azt is rosszat. — Elrabolja a nőt, még az éjszakán. És úgy cselekedett. Mikor a dáridónak vége lett volna, hogy a vendégek eloszoltak, a menyasszonyt bevezették a hálószobába, melynek ablakai egy gyönyörű kertre nyíltak. S mikor ott hagyták volna s midőn mély gondolatokban elmerülve, tal' n jövője felől ábrándozott, megnyíltak az ablakok, két ember megragadja, száját bekötik, az ablakon kivonszolják, a fekete ember lóra ülteti és elszáguldott vele; mire pitymallani kezdett, a fekete ember már várában volt drága terűhével.

Ugy bánt vele, mint egy galambbal. Szerette, édesgette, kényeztette; őrizte, mint egyetlen drága kincsét, soha várából el nem távozott többé.

Mi türés-tagadás, az asszony kibékült sorsával, megszerette a vár fiatal, szép urát, a minthogy szerethette is, mert tettei után megérdemelte azt.

Egy szép nyári napon, a rablás utáni 16-ik hónapban, a fekete és ifju szép neje a vár rácsozatára dőlve gyönyörködtek a messze tájakban. Tele volt mindkettő szerelemmel; de hát a boldogságnak boldogtalánság az árnyéka; a hol az első van, ott közel van az utóbbi is. Így történt ez most is.

A midőn így gyönyörködtek volna a természet csodáiban, két felé válik az ég; vakító fény ömlik szét a tájra, egy dörgés megreszketteti a vár alapját — s a szép nő lerogyik. Lesújtotta a villám.

A fekete ember nem hitt szemeinek. A kétségbeesés minden kapkodásaihoz folyamodott, hogy életre élessze szerelmének tárgyát s hogy nem sikerült, ráborult és zokogott, mint a gyermek.

Aztán felvette két karjára a drága halottat, elhelyezte a vár legfényesebb termében pompás ravatalon s ott tartotta három napig, mintha várta volna ébredését; de a szép nő nem ébredett többé fel. És hogy nem birta életre ébreszteni, a negyedik napon, a drága tetemetek két kezével takarította el, a családi sirboltba elhelyezte, selymekkel, drágaságokkal elhalmozta; azután termeibe vonult és egyetlen csecsemő leányának élt, a kit anyjáról Ilónának nevezett el

Soha több mosolyt nem láttak többé elvonulni a fekete ember ajakán. Soha senki se tudta hova lett az asszony.

A fekete ember minden szem elől eltakarta a tetemetek. Minek gyönyörködjek a szolganép az ő bánatában? miért zúgja fülébe valaki: „Ime a bűn büntetése!” A bánat különben is egyedül az övé volt, s az bár mázsás kő gyanánt nehezedett szívére, egy szemernyit sem adott volna abból másnak a világ kincseért.

Ilona e történet idejében öntudatlan csecsemő volt. Az apa leányának élt; ő gondozta, a gyöngéd jó anya nem tehetett volna többet érte, mint a fekete ember.

Az udvar csak akkor vett tudomást Ilona létezéséről, midőn járt és csevegett.

Igy aztán nőtt s napról-napra szebb és szebb lett s ügyességében gyönyörködött mind az, a ki csak látta.

A mikor tulajdonképeni történetünk tárgya folyt, Ilona már 18 éves volt. A képzelet szebb alakot nem alkothatott Ilonánál; a fakadó bimbó nem volt üdébb, mint ő; az anyatej nem volt édesebb, mint az ő tekintete; fekete szeménél és hajánál nem volt feketébb az éjszaka; s természet emlékeztetett a vénusi szobrokra; mosolya malaszt; tettei áldás, soha senki sem látott oly szép és oly jó leányt, mint a milyen Ilona volt.

A nép úgy gondolkodott: Ime! angyal és ördög egymás mellett; templom a pokol mélyében, átok és áldás egy kézben.

Ilona az imádásig szerette atyját, kit is szeretett volna ő? A leány nagy volt már, az ő világa még is csak annyi volt, a mennyit a meredek hegycsúcsról szemeivel ellátott. Onnan azonban sokat, messze láthatott.

Naponta nem egyszer járta be Máriával, cselédjével, a vár körüli fenyvest, elbódorgott messze-messze. A fekete ember hiába rémitette, hogy a medve megtámadja, a farkas felfalja, a leány nem hitt: ő úgy okoskodott, hogy hiszen ő senkit se bánt, hát őtet miért bántaná valaki. És nagyon helyesen okoskodott. Leültek aztán egy-egy tisztáson és Mária meséket mondott Ilonának tündérekéről, szép királyfiukról; nagyon szeretett volna vagy egy szép királyfiut látni. Megszállta a vágy az ő lelkét, elmenni oda, a hol azok a szép királyfiak élnek s aztán elgondolkozott sokáig, sokáig.

Nagy baj az, mikor a leány szívében felébred az első vágy: mert azt el nem seprí onnan aztán az orkán; nem mossa el a tenger; el nem hallgattatja az anyai csók; nem fojtja el a kintpad s meg nem öli az imádság.

Ha a leány-szívből az első vágy feltámad, mintha százfejű sárkány nyert volna életet, minden nap ujnak ád életet; mindannyian a szívből mozognak, kényelmetlenkednek, egymást üzik, zaklatják; felkorbácsolják a szív csergő patkáját, a vért; kirepül, ha egyik teljesül, de a maradék nem szünnek sorvasztani a keblet, azon táplálkoznak, mint csecsemő az anya emlőjén.

Ilona szívében is életet nyert az első vágy: messze, de messze elmenni deli férfiakat látni.

Ez a vágy igen természetes volt. Mert hiszen a női szív ígyen van megteremtve.

Sötét éjszaka volt. Sűrű fekete felhők érintik a vár tornyait. Nehéz idő volt készülöben; a tompa moraj már hallatszott is. Ilyen idő s a fekete ember tudata! Nagyobb a borzalom, a félelem, ha még a természet is közbevegyül és elborul.

Ilona már aludt. Éjfél lehetett, a midőn a kert felől édes zenehangok zavarták meg a csendet. Szép hárfahangok voltak azok, a melyek a szivben vágyat és szerelmet ébresztenek, paradicsomi álmokat festenek az alvó szemek elébe, a bánatot enyhítik s oly édes érzellemmel töltik be a szivet.

Ilona édesen álmodott, miről? Ki tudná megmondani?! Midőn felébredett, mintha az ébrenlét az álom folytatása lett volna; a hárfahangokat hallá; soha se hallott ő ilyen szép zenét. Honnan jöttek e hangok? Ki idézi elő azokat? Talán a viharnek kedves szüleménye? talán a harmat cseng hullása közben, virág kelyheken?

Mint a tolvaj, ki ágyából lopni indul, a legnagyobb ovatossággal indult el Ilona az ablak felé; reszketett minden tagjában, mint az osztriga. A midőn félretolá a függönyt, semmit sem látott, mert az éj sötétebb volt a koromnál. Egyszerre csak világos lesz, mint nappal, egy nagy dörgés megreszketeteti a várt alapjából s Ilona lerogyott. A dörgés-e, avagy az a látomány, vagy mindkettő összevéve idézte elő a leányka összehullását, tudni nem lehet. Annyi tény, hogy a villám fényénél egy deli ifju alakját pillantotta meg a kertben.

Eszmélet nélkül hevert Ilona a földön. Szive nem dobogott, vérkeringése megállott; arca haloványabb volt a leszűrt viasznál. Hátha a villám, mely e leánykát összserezzen-té, testvére volt annak, a mely anyját lesujtá?

Aztán a vihar elmúlt, a hárfahangok elhallgattak, künn és benn ismét csendes volt minden. Három óra éjfél után s Ilona még nem ébredett fel. Négy óra felé már virradott s az első napsugár, mely a szobába behatolt, Ilonára süttött s az mintha lelkét felmelegítette volna, keze megmozdult, egyenesen szive felé nyúlt, mintha mutatni akarná, hogy ott a baj. Szive meleg volt, dobogni kezdett; aztán lassan-lassan magához tért; felébredt, felkelt és ágyába visszaujt, körülnézett a szobában s gondolkozni kezdett.

Mindennel tisztába jött; megtudta azt is, hogy akkor roskadt össze, a midőn a villám fényénél egy ifju alakját pillantotta meg. Azután mi történt vele, nem tudja, nem álmodott többé! Lelkében azonban a villám oda véste a hár-fás ifju alakját; ott maradt az, mint a gyilkos képe a meggyilkolt szemében, mintha csak az ő szíve lett volna üveg-lap gyanánt letéve a fényképész kamera obskurájában.

Ugy érezte, hogy szívében a terűh nem nehéz, nem kínos, hogy van annak egy különös édessége, a milyent ő addig nem élvezett soha!

De hát ki lehet ő? Honnan jött, hová ment, miért jött? S vajjon eljövend-e még? Ekkor érezte, hogy annak az édességnek, keserűsége is van, — ha nem jönne el többé?!

Az első szerelem első fellobbanása, a legédesebb titok, a mivel csak birhat egy nő. Rá nem bizza sem atyjára, sem anyjára. Rendesen kész művel állanak elő, a midőn már minden tisztázva van s mintkettő tudja, hogy szerettetik.

Ilona sem állott elő atyjának történetével; de azért érezte, hogy jó volna, ha valakivel megosztaná szíve bánatát.

Máriára gondolt, Máriának be is vallott mindent. Mária ki is czirkalmazta a dolgott s rájött, hogy urnője szerelmes.

— S te ne lettél volna szerelmes soha?! — kérdé Ilona.

— De igen — felelé Mária — úgy szerettem egy férfiut, mint az imádságot.

S itt köny lopódzott Mária szemébe.

— Egy péntek napon megölték... Oh, most is látom a ketté hasított szép főt; ő volt a legszebb legény a faluban, sirtam egy esztendeig és egy napig, a míg kisirtam minden könnyemet, igaz hitem szerint gyászoltam őt... mert nincs olyan legény több a világon, a milyen Gli-gor volt.

Ilona nem akarta kérdésével tovább faggatni a szép leányt, — elhallgatott. Ő is szenvedett. Hanem azért tőle sok mindent megtudott, a miket tudni okvetlenül szükséges volt. A vár kisasszonya e perctől fogva Máriával még jobban rokonszenvezett, nem érezte jól magát, ha ő nem volt körülötte. Tehát volt legalább egy bizalmas lelke, a

kiben bizott, a kiről tudta, hogy el nem árulja. Gyakran ültek együtt e percztől fogva még estvénként is, beszéltek arról, a kit ő látott.

Elmult néhány nap, de az ifju nem jelentkezett. Ilona aggódott.

— Ne gyötörd magad kisasszony, — vigasztalá Mária — ha ifjad szeret, akkor ismét felkeres és még boldog lehetsz vele, ha pedig nem szeret, ugy se lennél boldog vele.

— „Ha nem szeret!” — suttogá Ilona, s ha rágondolt erre, csakhogy a szive meg nem szakadt. A muló napok nem enyhítették fájdalmát, de súlyosabbá tették, mert minden elmuló nap azt bizonyítá, hogy az ifju Ilonát nem szereti.

Mária hiában vigasztalta aztán többé Ilonát, már nem fogott rajta semmi.

Szeptemberi éj volt.

A várban mindenki aludt csak Ilona és Mária valának ébren. Mária kis külön czellában lakott, ott virrasztott ő most saját és urnője bánatától üzetve.

Éjfél felé járhatott az idő. Mária anyyira el volt merülve gondolataiba, hogy meg se hallotta a czella nehéz ajtajának nyikorgását. Egy ifju állott előtte. A leány megrémült és sikoltani akart.

— Mária — szólt az ifju — én nem vagyok ellenség, életedre sem török, eredj, mond meg urnődnek, hogy életemben utoljára látni akarom őt színről-szinre. Az ifju e szavak után felsóhajtott.

— És ki vagy te, a ki előtt a várnak zárai nem képeznek akadályt? hogy jöttél ide? kérdezé Mária rémülten.

— Szeretem urnódet! a ki szeret, az nem ismer akadályt, ne faggass tovább, eredj s tedd a mire kértelek.

Mária gondolkodni kezdett; azután folytatá: Jól van uram! Ül ide le! — ezzel egy széket törölt kötényével — várj engem itt, s ezzel nagy óvatossággal kinyitá a czella ajtaját s a folyosóra ért. Egész határozottsággal, mint a ki tisztában van tervével, haladt végig folyosóról-folyosóra, aztán egy ajtóhoz ért, mely egy komor terembe nyillott; a teremben olyan setét volt, hogy még az ujját se látta; nem is volt reá szüksége, mert igen jól ismerte a szoba minden zege-zugát. Az egyik falon tapogatódzott, a támadt

kulcszörej elárulta tervét. Kulcsra volt szüksége, levette a kulcs-csomagot s azzal oly zajtalanul, mint a hogy jött, a kert felé tartott. Kinyitotta a kert ajtaját s egyenesen az Ilona ablaka felé tartott. Az ablak még világos volt.

A kertből a lajtörját oda támasztá az ablak alá, felmászott s kopogtatott csendesen.

Ilona, a ki virrasztott s ébren épen ifjáról álmódott, meghallá a kopogtatást, az ablak felé nézett s ott meglátta a sötét alakot. „Hátha ő“ — gondolá — „ki is lehetne más?“ — s bizonyos félelemmel közeledett az ablak felé, midőn az ablakhoz ért Mária megnevezte magát.

A szellő lengése nem volt halkabb a beszédnél, melyet a két nő folytatott. Ilona mindent megtudott, s ezzel Mária helyretette a lajtörját, bezárta maga után a kert ajtaját és a hosszú folyóson a nagy terem felé tartott, honnan a kulcsokat elvevé; aztán, hogy mindent rendbehozott, újra a folyósóra lépett, a hol már Ilona nagy lelki gyötrelmek között reá várakozott.

Mária elvezette Ilonát egy nagy szobába, közel csel-lájához, nyilván azért, nehogy valaki szobája előtt hallgatózzék s elárulja urnójét.

— Várj itt reám! — mondá s azzal eltávozott. Ilona egész testében remegett. Körül tapogatózva egy székre akadt; nem bírták többé lábaj, ledőlt. Az a három perc, egy örökkévalóság volt Félelem, vád, szemrehányás egymást válták fel lelkében; mintha csak a vádlottak padján ült volna. Ha sokáig kellett volna várnia, megszökött volna saját lelkiismerete elől.

Végre kinyíllott a nagy ajtó s egy halvány mécs világa kezdett a szobában derengeni. — Mária elől jött, takar-gatva a mécses, nehogy áruló legyen, aztán reátette az asztalra s menni akart.

— Mária! itt ne hagyj! — susogá Ilona.

— Ne félj! melletted leszek, — felelé Mária reszke-tő hangon, mind a ki tudja, hogy nagy felelősség nyomja vállait.

— Ilona! — szólalt meg végtére az ifju — nem azért jöttem, hogy bántsalak. Szivem vezetett ide, melyben gonosz indulat nincs. A mióta láttalak, nincs álmom! az ételt nem szivelhetem, irtózom a víztől, nem ad örömet a ter-

mészet, a levegő fojt, mintha átkozott lennék; neküled élni nem tudok. Itt az ifju elhallgatott.

Ilona nem tudta, mit feleljen, de egyáltalában nem volt tisztában azzal sem, hogy vajjon neki erre kell-e valamit felelnie. Annyit érzett, hogy az ifju szavai szépek, jól estek neki s fájt neki, miért hallgatott el, miért nem beszél tovább.

— Hogy hívnak? — kérde kíváncsian Mária — s miért nem mégysz a vár ura eleibe, kérnéd meg kezét tőle Ilonának, ha szereted őt.

Ilona azt gondolta magában: Ejnye, de okos leány ez a Mária.

Az ifju aztán megmondá nevét. Ivánnak hívják, hazája Moldova; beszélt viszonyairól tovább is, s ha a két nő közül egyik vagy másik ismerős lett volna a körülményekkel, megtudták volna, hogy Iván legkisebbik testvére annak a férfinak, a kit feleségétől a fekete ember megfosztott volt.

— Atyádat ismerem! — fejezé be Iván, — ő gyűlöl engem.

Ilonát e nyilatkozat elrémité.

— De kiengesztelem! Most Ilona, szólj, akarsz-e feleségemmé lenni?

Ilona nem kapott szavakat. Végre: „Akarok,“ — mondta, nagy határozottsággal. — Nőd leszek vagy meghalok. E szavak után, mintha megkönnyebbült volna lelke egy nagy terüdtől, a mely azt nyomta.

— Itt a vásár tökéletesen meg van kötve — gondolá magában Mária.

Az ifju pedig köszönete fejében megcsókolta Ilona homlokát, és Ilona nem tudta megmagyarázni magának, hogy mi az, a mi égető, mint a parázs, veressé teszi az arcot, s a szivben nyilallást okoz.

A mécsvilág már fuldokolni kezdett. — Menjünk már urnőm! — mondá Mária — máskor majd többet.

S megegyeztek abban, hogy a legközelebbi éjszakán eligazítanak mindent, megállapítják az utakat és módokat is, a melyek által az öreget megengesztelhetik.

Kettős kopogás az Ilona ablakán volt megállapítva közös jelül.

Az ifju másodszer is meg csókolá Ilona homlokát és távozott.

A két nő meredten állottak helyeiken, nem tudtak megmozdulni. Aztán először Mária elkísérte Ilonát a szoba ajtajáig, azután visszatért.

Ki hogy alhatott ily lelki állapottal? nem kísérlem leírni. Felvirradt, Ilona lelke tele boldogsággal; hogyné, mikor ő már beszélt azzal, a kit szeretett. A ki szerelmes volt valaha, az tudni fogja, milyen az az első felébredés, azután a nap után, melyen nekünk elmondották élő szóval, szemtől-szembe, hogy szeretnek.

Egész nap csak Iván szavait latolgatta és ezzel elmúlt a nap s eljött az est. Ennél hosszabb, de boldogabb napja nem volt Ilonának.

A fekete ember leányánál időzött az estve, majd visszavonult termeibe. De Ilona nem feküdt le; Mária minden estve Ilonánál volt, szolgált, vagy meséket mondott neki, s ez a fekete ember előtt nem volt feltűnő.

Most is együtt volt a két nő; Mária, hogy elüssevéte az időt, mesézett. De nem volt ennek a mesének semmi fogantaja; mindkettő mindegyre az ablak felé nézett. Az idő már éjfél felé járt. Ilona ablakán egyszer csak gyöngé kopogtatás hallszik.

— Nézz ki Mária! — szólt Ilona remengve, felegyenesedve ülőhelyéről.

Mária az ablak felé tartott, kinyitá halkán az egyik szárnyat s kinézett; de abban a pillanatban, mintha meny-kő ütötte volna, sikoltva visszahanyatlott.

Sokáig ápolta Ilona Máriát, a mig magához tért.

— Mit láttál! — kérdé Ilona Máriát.

— A fekete embert! — felelé nagy rémülettel a nő s betakarta kezkenőjével arczát, mintha még mind előtte állana az iszonytató kép.

Aztán, hogy Mária jobban magához tért, mind többet és többet mondott s elbeszélte, hogy látta, mint ragadta meg a fekete ember Ivánt, s mint rántotta le magával a mélységbe.

Nem lehet leírni azt az érzelem-zavart, mely Ilona szívében támadt. Hideg verejték gyöngyözött homlokán és nem tudott beszélni.

Künn minden csendes volt, még az ág se mozdult, még az eb sem ugatott, még a kuvik bagoly sem szólott a vár tornyain.

Igen természetes, hogy Ivánt már hiában várták, nem jött el az többé.

Elmult aztán nap nap után. Az ifju többé nem jelentkezett.

Ilona bánata nagy volt, összejárta a fenyvest, ha elfáradt, leült egy-egy tisztáson sirt és sirt nagy keservesen; de a kit ő keresett, azt fel nem találta sehol.

Aztán elmult négy nap, elmult egy hét s a hetedik napon, azt mondá Mária Ilonának:

— Én tudom, hol van a te ifjad.

Ilona összereszt, halovány orcája elpirult és kiáltott:

— Hol van ő?!

— Sötét üregben!

Aztán Mária elbeszélte az egész historiát, a mit ő látott. Láta, jelesen éjnek idején a fekete embert, a mint a folyosó egyik végén végig megnomva egy kőlapot, eltűnt, kezében lámpa világolt. Oda sietett, sötét üreg előtt állott. Megborzadt tőle, s visszafordult. Másnap este a fekete embert ismét látta eltűnni. Bizonyosan oda vonszolta áldozatát.

Ilona és Mária megegyeztek abban, hogy felkeresik Ivánt. Meglesték, mikor a vár ura a délutáni álmát alusza, s aláereszkedtek a mélységbe.

Minő mélység volt ez? Hosszu folyosó, melyhez 30 grádics vezetett lefelé; két oldalról szűk vasrácsos czellák, mintha terjedelmes börtön állana előttünk.

Az egyik czellában megtalálták Ivánt, bezárva. A férfi, a mikor megpillantotta a két nőt; csakhogy meg nem repedt a szive a nagy örömtől.

Aztán Iván rámutatott a helyre a hová a fekete ember a kulcsokat elhelyezi. A két nő kinyitá a czellát.

— Menekülj! — mondá Ilona. — De Iván nem mozdult addig, a míg a nők el nem hagyják a börtön-helyiséget. És Iván még azután sem mozdult kifelé a helyről. Egy gondolata támadt. Mit ér neki az élet, ha meg is szabadul e helytől, hogyha Ilona nem lehet az övé. Neki számadása van, először azt kell eligazítania.

Eltelt egy pár óra. Iván egy erős vas rudat szakított ki a rácsozatból, leült és várt. Oda lopózkodt a grádicsok aljára.

Éjfél még nem volt, mikor kopogtatnak Ilona ajtaján.

A két leány együtt ült. Abból a bátorságból, a melylyel a kopogtatás történt, azt a következtetés vont a két nő, hogy az apa óhajt belépni. Minő nagy volt a meglepetés, midőn a szobába Iván lépett be. A két nő megrémült. De ezen rémületet fokozta Iván további elbeszélése. A fekete ember lezuhant és összetörve magát, meghalt. A fekete ember nem él többé.

Ilona nagyon örvendett e felfedezésnek; szegény, ő nem tudta még, hogy az a fekete ember az ő atyja.

S hogy ezt megtudta, kirohant, mint egy őrült; siralmától zengett a folyosó, felkereste atyja tetemeit, ráborult és újra zokogott.

Ilona nagyon szerette atyját, ez elfelejteté vele a rémületet, a melyet érzett megelőzőleg a fekete ember miatt. És a miután nagy pompával eltemette volna, azt mondá Ivánnak: — Jer egy esztendő múlva, de addig ne lássalak.

A nő határozott volt s nem türt ellenmondást.

A lefolyt esztendő a bánaté volt; meggyászolta atyját, a hogy egy szerető leányhoz illett. Összejárta a fenyvest s fű, fa, virág és madár csak az ő fájdmáról hallott.

Aztán elmúlt az év, eljött Iván és egymáséi lettek s maig is boldogok volnának, hogyha élnének.

* * *

Azt mondják, hogy Ilona könnyeiből, mikor először kedvesét, azután atyját siratta, egy-egy forrás bugyogott ki a földből.

Tele telt a hely forrásokkal.

A nép előtt ezek a források nagy becsben is állottak azért. A beteg csak azokhoz folyamodott, mert egészséget adott; a ki kedvét elvesztette, a forrás vize annak kedvet adott, az volt a patika minden ellen.

Mi igaz lehet e regéből, nem tudom, de hogy a borszéki források különös isteni adománnyal vannak felruházva, azt ország-világ hirdeti.